

DE SPIEGEL

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET DELFTSCH STUDENTENCORPS
EN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN

REDACTIE: HOOFDREDACTEUR: J. P. BOURDREZ; THESAURIER: J. H. J. DE JONG;
REDACTEURS: A. F. DE BOOY, H. MEYER, J. M. MATTHIJSEN, H. J. STOKVIS, O. W. P. MOHR
VERSCHIJNT DES VRIJDAGS, BEHALVE IN DE VACANTIËN. — DE JAARGANG LOOPT VAN SEPTEMBER
TOT SEPTEMBER. — ABONNEMENT VOOR NIET-LEDEN V/H.D.S.C. f4.50 PER JAAR. — LOSSE NUMMERS f0.25
ADVERTENTIËN PER GALJARDREGEL 12½ CENT.
UITGAVE EN ADMINISTRATIE: W. D. MEINEMA - DRUKKER-UITGEVER - HIPPOLYTUSBUURT 6 - DELFT.
5e JAARGANG — VRIJDAG 28 SEPTEMBER 1928 — 10 BLZ. No. 3

DE FILMAVONDEN VAN „VRIJE STUDIE”.

*Uit het monsterhuwelijk van celluloid en
dollar is het kind de film te vondeling gelegd.*

Scholte.

Vooraf tot de kortelings geinaugureerde leden van het Delftsch Studenten Corps is dit artikel gericht, doch ook voor anderen kan het zijn nut hebben de voorgeschiedenis der Filmliga-avonden in het kort uiteen te zetten.

Een feit is, dat het overgrote meerendeel der „producten”, die het publiek week in week uit in de bioscoop-theaters worden voorgezet, met het begrip film niets uitstaande hebben, doch slechts dienen als speculatie op de grovere gevoelens der menschheid, als sentimentaliteit, burgerlijkheid, kruideniersgrappigheid, en als zoodanig een typisch verschijnsel vormen van de, gelijk de heer Franco in dit nummer nader uiteenzet, verwerpelijke heden-daagsche cultuur.

Een feit is evenzeer, dat de bioscoopdirecteuren zakenlieden zijn, die slechts te beschouwen hebben of de producten, die zij eventueel zullen koopen of huren veel publiek trekken: of zij dus hun geld zullen opbrengen, ja dan neen.

Een feit tenslotte is ook, dat het bioscooppubliek, dat steeds naar de middenstand is georiënteerd, vanaf het ontstaan van den film, tot de huidige toestand van de wekelijksche overstelping van wanproducten, niet het minste onderscheidingsvermogen geleerd heeft, dat het nimmer heeft leeren begrijpen, dat de film nog iets anders is of kan zijn dan wielerbaan- of voetbalwedstrijd-ontspanning, dat het immer goedkoope Amerikaansche sentimentaliteit voor waar gevoel, vallende-negers-grappigheid voor ware humor heeft versleten.

Doch eveneens is een feit, dat maar altijd uit het oog wordt verloren en dat de oorzaak is van de afkeer, die vele weldenkende menschen voor alles wat film heet gevoelen, dat de film tot nog iets anders in staat is, dat de film kortom in zijn beste en eenig ware oogenblikken schoonheidsontroeringen weet te verwekken, gelijk slechts de kunst vermag. Dat de film dus een geheel nieuwe kunstvorm is, de kunstvorm van de twintigste eeuw, en hieraan zeer eigen. Het zijn geen bloote phrases, die wij hier poneeren; de historie stelt ons in het gelijk.

Ongetwijfeld vertoonen de film-programma's in de bioscopen één schreeuwende armoe, doch er zijn dan toch, óók in de „theaters”, zeer enkele doch zeer sprekende voorbeelden van wat de film zijn kan. Een zeer enkel Amerikaansch product, dat om bijzondere redenen de smaak van het gansche publiek, ook dat der weldenkenden, wist te bevredigen — De groote parade, Gras, Chang —, eenige Fransche en Duitsche werken — Variété, Nibelungen, Menilmontant, Thérèse Raquin — en de bijna alle uitstekende films der Sowjets — Potemkin, de laatste dagen van St. Petersburg, Volgens de Wet — bewijzen in meerdere of mindere mate, dat de film als kunst twijfelloos zijn bestaansrecht heeft.

Nu zou deze geheele toestand nog wel betreurenswaardig, doch zeker niet onhoudbaar zijn, zoolang slechts de weinige goede films, die er gemaakt worden, ook inderdaad in de bioscopen vertoond werden. Dit echter is niet het geval. Zij worden slechts vertoond, zoolang zij hun huurwaarde opbrengen, zoolang zij trekken en sommige ervan trekken in het geheel niet, zijn slechts voor degenen, die de film werkelijk en ernstig waardeeren, genietelijk. In Frankrijk, Duitschland, Amerika leven kunstenaars die zich willen uiten door middel van de film en die hun werken niet vertoond kunnen krijgen, omdat een bot publiek er geen sentimentaliteit en ellendigheid in vindt.

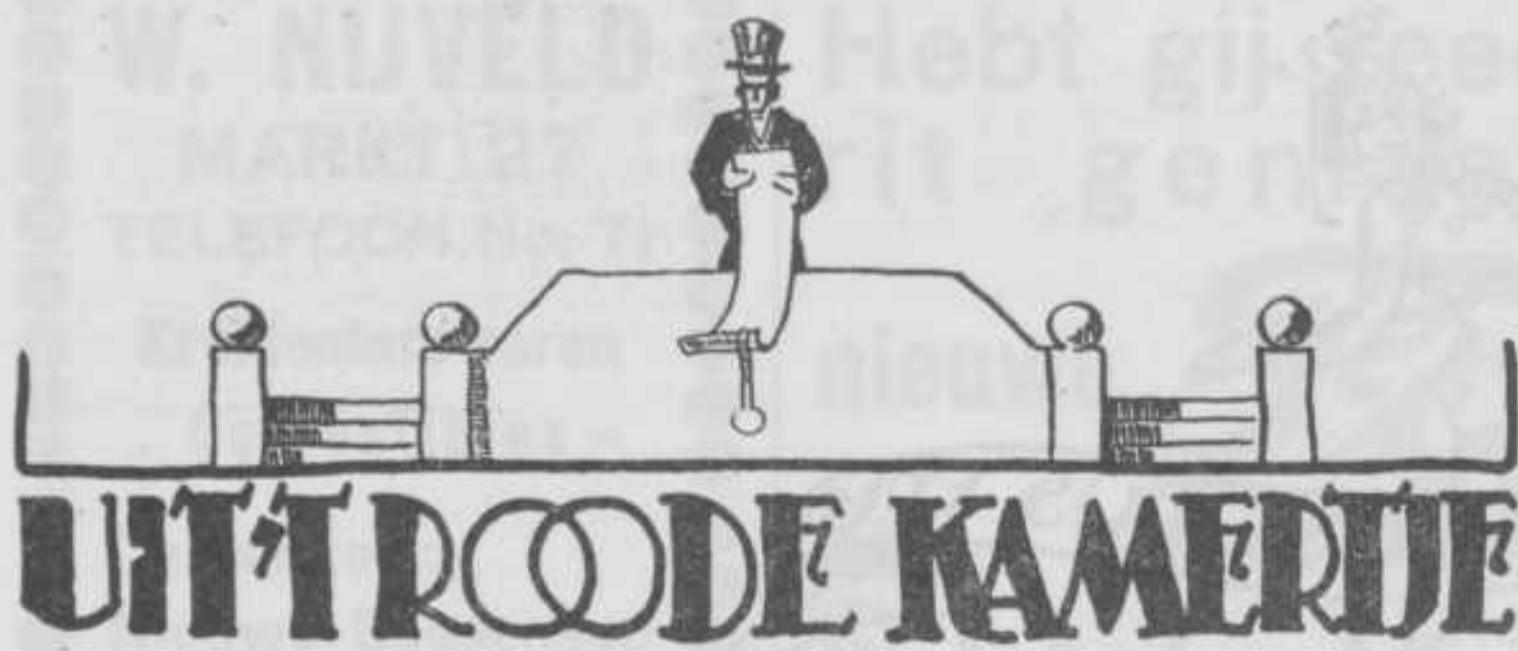
En deze toestand is wel onhoudbaar: wij wenschen niet iedere week vergiftigd te worden door Amerikaansch drek, wij wenschen nog veel minder gespeend te blijven van waarlijk apprecieabel avant-garde werk. Wij willen zien, wat menschen uit onzen tijd voor kunstwerken scheppen, die aan dezen tijd geheel inhaerent zijn, wij willen deze werken ondergaan en er door ontroerd worden; ons interesseert niet of eenige zakenlieden al of niet verdienen. —

Daarom is in Amsterdam opgericht de Nederlandsche Filmliga en is Delft daarvan een buitengewone afdeling, een afdeling slechts van studenten, die zich het vorig jaar terecht in de grootste belangstelling mocht verheugen. De Nederlandsche Filmliga stelt zich ten doel, hare leden die films te vertoonen, welke in de bioscopen, om welke reden dan ook, niet gedraaid worden en die toch voor een bepaald publiek ten volle te waardeeren zijn. Het D. S. D. G. „Vrije Studie” heeft zich aangesloten bij de Liga en vertoont in samenwerking met de D. S. A. F. V. hare programma's. Leden van één dier vereenigingen kunnen toegang verkrijgen voor de filmavonden, welke Vrijdagsavonds in het gebouw voor W. en W. gehouden worden. Het is een zaak van het hoogste belang, dat ook dit jaar de Delftsche afdeling zal bloeien, dat ook dit jaar Delft zal weten mede te werken tot een hoogstaand doel, en er trotsch op zal blijken te zijn, vooralsnog de eenige studentenafdeling in Nederland te vormen.

Dit jaar zullen acht programma's vertoond worden en, voor zoover momenteel te zeggen valt, zullen vele belangrijke werken, die ieder beschaafd mensch behoort te zien, op het programma staan. Met den meesten aandrang willen wij dus een ieder, en de eerste-jaars in het bijzonder toeroepen: Teekent op de lijsten en zorgt, dat de belangstelling die van het vorig jaar nog overtreft!

DE REDACTIE.

Den 24sten September 1928 heeft de Commissie tot Redactie van den Delftschen Studenten Almanak voor 1929 zich als volgt samengesteld:

H. J. Stokvis, *President.*
E. de G. van der Koogh, *Secretaris.*
J. M. Schouwenaar, *Vice-President.*
A. F. de Booy, *Commissaris A.*

De Heeren R. L. Leopold, J. L. van Verre, F. J. Philips en P. Donk zijn benoemd tot Eereleden van de Commissie tot Redactie van den Delftschen Studenten Almanak.

Candidaat-lid vanaf 18 September: F. L. Göllner.

Candidaat-lid vanaf 24 September: F. O. van der Ploeg.

Candidaat-lid met verplichte kennismaking op voet van gelijkheid, ontheven van de verplichtingen van het Candidaat-lidmaatschap volgens Hoofdstuk II, artikel 6b der Wet van het D. S. C.: N. J. Kruizinga.

Geinaugureerd als leden van het Delftsch Studenten Corps, den 20en September 1928:

J. H. Albarda, M. J. Aldenkamp, A. H. André de la Porte, J. C. d'Arnaud Gerkens, H. van Asbeck, J. B. Asselbergs, A. H. Banting, T. T. Bartels, H. A. W. Bakx, H. H. Beer, H. W. Berenschot, C. F. van den Berg, S. F. Bohlken, P. H. Bosch, W. van den Bosch, J. Bosman, H. Bouman, L. Brandts Buys, J. G. Brinks, A. E. ten Broeke, A. F. Bunge, J. Bijdendijk, C. T. de Bijl Nache-nius, L. B. Chavannes, P. J. G. Colthoff, H. N. Companjen, A. Corts, P. N. Degens, F. J. Dermout, M. G. Diehl, B. Diepeveen, O. L. Donker, J. Driessen, A. A. Dros, J. W. D. Duburg, I. Dufour, J. C. D. Duyster, G. M. van Dijk, J. V. Egberts, R. Engelberts, A. J. Ensink, P. J. Evertsz, W. H. Folmer, L. de Freytag, H. C. Gautier, B. J. W. van Gelder, R. E. van Geuns, A. J. Gideonse, J. J. Granpré Molière, A. van Haagen, W. F. Happé, R. van Hasselt, B. W. Haveman, K. van den Heuvel Rijnders, G. A. Heijning, N. T. J. Hoekstra, K. K. van Hoffen, E. H. A. Hoffmann, W. J. van Hoogenhuijze, G. H. van Hoolwerff, W. Huijgens, W. de Iongh, O. W. J. de Joode, P. Kluijver, H. J. Kolkman, J. T. van der Koogh, H. D. E. H. Koopman, H. F. van der Laan, S. Laman Trip, J. L. Leefers, H. J. van der Leeuw, C. van Leeuwen, M. H. Maas, A. van der Meulen, C. W. J. van der Meulen, F. Mignot, H. R. Monteiro, J. H. Muntinga, E. F. Nierstrasz, H. Oosterhuis, E. E. W. von Oven, L. C. H. Pabon, H. P. de Pauw Gerlings, F. J. Plantema, W. W. van der Poel, S. A. Posthu-mus, W. Postema, R. A. Rost Onnes, E. Ruempol, A. F. de Ryck van der Gracht, L. E. M. van Ryckevorsel, J. van Rijn, G. G. Sanders, P. H. Schoute, G. P. Schuller, C. J. Soeters, M. H. Steenbergen, J. Stenger, C. S. Telders, R. Veenhoven, G. Veenman, F. E. Vos, M. M. Vos, A. C. Vreede, L. van der Waals, W. J. van den Weerd, A. P. Wesselman van Helmond, D. Westerveld, W. A. C. J. Wiebenga, J. H. Wilton, J. H. Wiersma, H. J. de Wijs, J. M. Wijs, H. K. Zoetelief Norman.

Namens den Senaat,
W. W. KALIS, *Secretaris.*

D. S. D. G. VRIJE STUDIE.

Ledenvergadering op Maandag 1 October op de bovenetzaal der S. P. te 20 uur.

Agenda:

1. Notulen.
2. Jaarverslag.
3. Financieel Overzicht.
4. Bestuursoverdracht.
5. *Contract Filmliga.*
6. Rondvraag.

Namens het Bestuur:

B. A. VAN NES, *Secretaris.*

STUDENTEN CAROUSSEL VEREENIGING TE DELFT.

Vermoedelijk zal half November in de omgeving van Wassenaar voor de 2e maal een interacademiale ruitwedstrijd gehouden worden, waarvoor het Leidsch Studenten Corps dit jaar het initiatief neemt. Deze wedstrijden zullen o. a. bestaan uit een cross-country en een eenvoudig springconcours. Er bestaan plannen om naast deze individuele wedstrijden ook een corpséquipe-wedstrijd te organiseren. De wedstrijden, die 't vorig jaar voor 't eerst gehouden werden, zijn een groot succes gebleken, weinig Delftenaren hebben er echter aan deelgenomen, dit jaar kan en moet dat beter zijn. Het is daarom, dat we een beroep op U doen nu reeds te gaan oefenen.

Bovendien kan dat een goede voorbereiding voor U zijn voor het aanstaande jachtseizoen. De regeling met de Zuid-Hollandsche Jachtvereniging, zal nader bekend gemaakt worden.

W. H. VAN MARLE, *Secretaris.*

GROENENWEDSTRIJD VAN DE DELFTSCHE STUD. AMATEUR FOTOGRAFEN VEREENIGING.

Het Bestuur van de D. S. A. F. V. vestigt er nogmaals de aandacht op, dat de foto's van hen, die medededen aan de groenenwedstrijd, vóór 1 Oct. nam. 8 uur moeten zijn ingeleverd aan den Secretaris, p. a. Soc. Phoenix. Aan de achterzijde van iedere afdruk moet vermeld zijn:

- 1e. of de betrokken mededinger zijne foto zelf heeft bewerkt.
- 2e. de naam van den mededinger.

TOM MICHIELSEN, *Voorzitter.*

**WEET U DAT
ER IN DECEMBER EEN
ALMANAK ZAL MOETEN
?? VERSCHIJNEN ??**

J. P. DE KONING
HIPPOLYTUSBUURT 24

Leverancier van het
Delftsch Studenten Corps

in Hoeden en

Heerenartikelen

LAGA COSTUUMS

**INSTITUUT VOOR
OOGONDERZOEK**

ONDER LEIDING VAN DEN
HEER H. BERTEL, ARTS

SPREEKUR VAN DEN ARTS
ALLE WERKDAGEN 's-MIDDAGS
van 2 tot 5 UUR
CONSULT F 1.00

NIEUWSTRAAT 2 - DELFT

H. BERTEL, ARTS - L. M. VAN TETTERODE, OPTICUS

Champagne
Louis
Roederer
Reims

Représenté par:

A. V.

Hoogewerf Chabot & Visser's
Wijnhandel

Den Haag Rotterdam Arnhem

C. M. Meeuwis

KAPPER

Hippolytusbuurt 37
DELFT

Parfumerieën en
Toilet-Artikelen
van de Hui zen

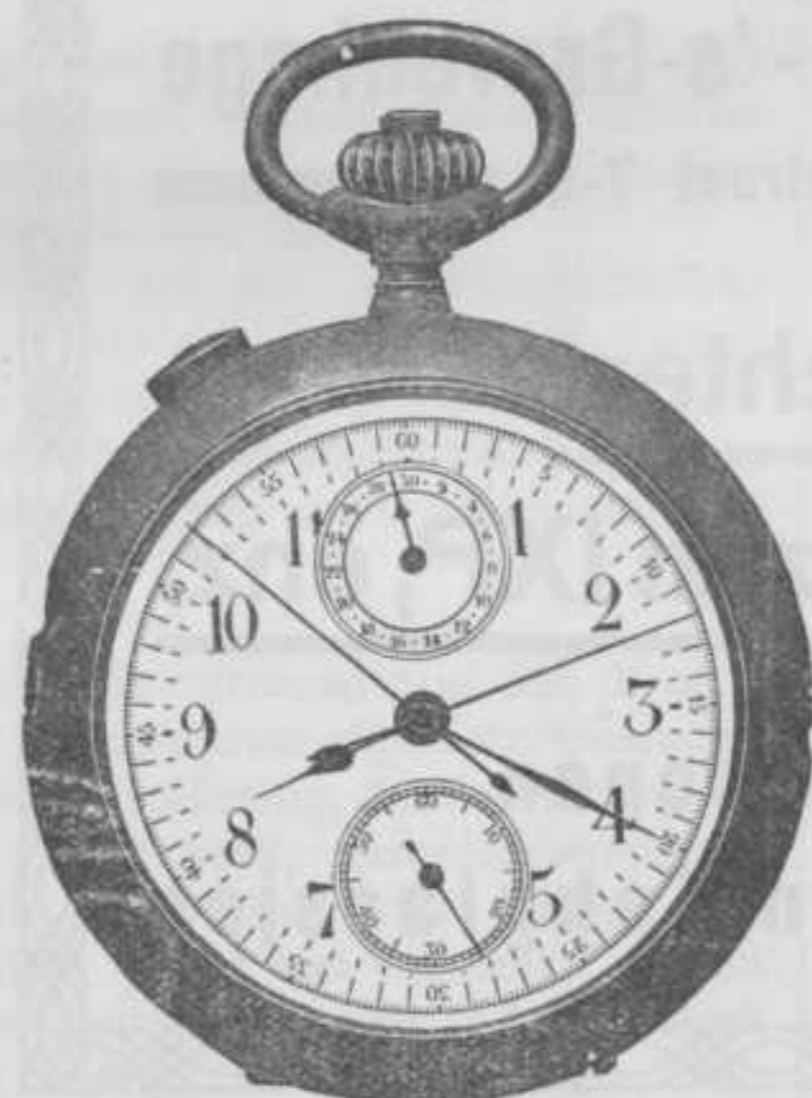
**HOUBIGANT
ROSINE COTY**

**SPECIALE
HEERENSALON**

SPORTHORLOGES

steeds in voorraad

$\frac{1}{5}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{100}$ seconde

CHRONOMETERS

in Zilver en Nikkel
ALLEEN PRIMA KWALITEIT

Reparatie-inrichting
Onbreekbare Horlogeglazen

Fa. v. d. SCHOOT

ROELOFFS, Gedipl. Uurwerkm.

HIPPOLYTUSBUURT 13

TELEFOON 599

HOFLEVERANCIER
VAN H. M. DE KONINGIN

Steeds eerste kwaliteit

Lever U de

Luxe Brood-, Koek-
en Beschuitbakkerij

A. W. UNGER

Markt 21 - Tel. 222

**Wildcentrale
't Centrum"**

Verwersdijk 20 - Delft
L. LUGTIGHIED

Het voor U aangewezen
adres voor levering van alle
wild, gevogelte, versche
eieren en conserven.

Alle leveringen onder volle garantie

Alle benodigdheden
voor de Lunch

**HOTEL CENTRAL
CAFE-RESTAURANT**
WIJNHAVEN 6-7

HUIS VAN DEN EERSTEN RANG

Eerste Delftsche Muziekschool

Dir. G. H. BROUWER

OUDE DELFT 120 — DELFT

LESGELD f 5,—
2 LESSEN PER WEEK

Gelegenheid tot dagelijksche studie aan de SCHOOL zonder kosten
Violen en cello worden gratis in bruikleen afgestaan.

Het verdient
voor Corpsleden
aanbeveling bij
DE Corpsleve-
rancier de be-
noodigde

**BUREAU, BOEKEN-
KAST, LUIE STOEL**
enz. TE KOOPEN.

Het adres is

Fa. G. en H. Ouwering

Choorstraat 28 Telefoon 249

Behangerij, Meubileer-
Inrichting Stoffeerderij

Garage de Phoenix.

CLUBGARAGE

D.S.M.

NAAST DE SOCIETEIT

Vertegenwoordiger

**Harley Davidson
Motorrijwielen**

Uit voorraad leverbaar.

AANBEVELEND

W. ROUKEMA,
PHOENIXSTR. 28 - TEL. 372

ELECTRO- EN RADIO- TECHNISCH-BUREAU
E. A. F. SCHRÖDER — DELFT

OUDE DELFT 28 — TELEFOON 685

AFD. ELECTRICITEIT:

Ruime keuze in STAANDE LAMPEN, GLOEILAMPEN, KE-
TELS, SIGARENAANSTEKERS, STRAALKACHELS enz.

AFD. RADIO:

Steeds voorradig: alle onderdelen en toestellen van beken-
de merken. Laden van accus. Vraagt gratis demonstratie.

P. FUYKSCHOT
OUDE DELFT 122

„Van Schijndel"

SCHOENEN VOOR
DAMES
HEEREN EN
KINDEREN

UITSLUITEND 1^e KWALITEIT

FRED. J. 'T HART

OUDE DELFT 88

TELEFOON 678

Wil gaarne U leveren:
de MUZIEK voor uw
studie en ontspanning;
de SNAREN voor uw
viool, en
de PLATEN voor uw
gramafon.

Agentschap:

„His Masters Voice"

„Au Condor“
Plein 8
Den Haag

Het eerste huis voor
Import Sigaren,
Sigaretten en
Tabakken

1ste Rotterdamse
Maatschappij van verzekering tegen ongevallen

Ongevallen-,
Automobiel- en
Motorrijwiel-
Verzekering.

GEVESTIGD TE ROTTERDAM

Boompjes 8c - Tel. 1220-1239-1240

DUINSTRAT 6-8
TELEFOON 50016
RIJ-ONDERRICHT
HANDEL IN LUXE PAARDEN
PENSIONSTALLING

DRUKKERIJ MEINEMA
|| STAAT STEEDS ||
|| VOOR U GEREED ||

„HERMETA“
NIEUWSTRAAT 7

IN

Fijne Dameskousen
Elegante Heerensokken
Moderne Slobkousen
Prima Handschoenen
Fijne Dames-
Ondergoederen

A. G. VEER-VERSTEEG

P. M. Tamson - 's-Gravenhage

Nieuwstraat 7-9

Richter

passerdoozen IXP, enz.

Microscopen

Voorwerp- en dekglasjes

Heinekens'
Bier-

brouwerij Maatschappij

BROUWERIJEN

te AMSTERDAM en ROTTERDAM

Grootste Bierbrouwerij-
onderneming in Nederland

Hoofdagent,
J. T. POST.

C.P. Tonino
Markt 43

Prachtige sortering

Tafelzilver

GROOTE KEUZE

RINGEN

Specialiteit in
MASSIEF GLADDE TROUW-
EN VERLOVINGSRINGEN

H.H. STUDENTEN.

Uw Corpsleverancier voor
FOTO-BENOODIGDHEDEN

is de

**Delftsche
Fotohandel**

Fred. Alex Albers - Peperstraat 15

Uw keus

Uw smaak

Uw belang

Uw voordeel

VINDT U BIJ

'T PRINSENHOF

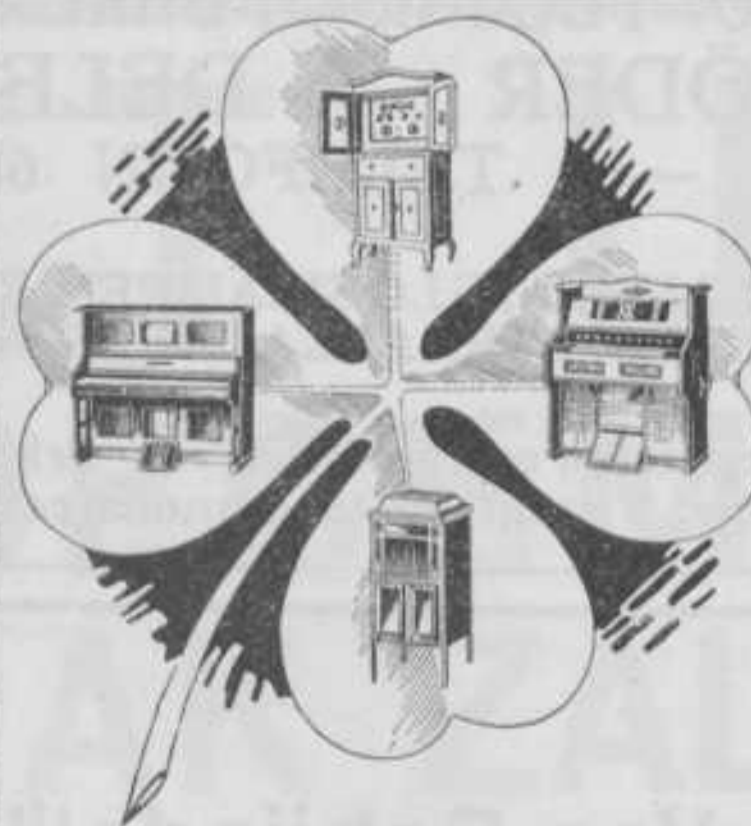
SCHOOLSTRAAT 12
TELEFOON 1305

Wij garandeeren U naast
prima kwaliteiten, steeds
versche artikelen tegen
concurrerende prijzen.

Passagebureau
J. de Kuyser & Zonen
Oude Delft 229-231
Opgericht in 1822

Agenten van de
Rotterdamsche Lloyd
en de Maatschappij
„Nederland“.

Bespreekt Uwe
Indische Passage bij ons.
SPOORBILJETTEN NAAR
:-: ALLE LANDEN. :-:

VRAAGT EENS AAN
hoe U door eenvoudig
huren eigenaar kunt
worden van een 1e klas

**Piano, Orgel
Gramfoon of
Radio-toestel**

Het is het klaverblad van vier
en brengt geluk in Uw huis.

Bezoekt eens zonder
verplichting onze
Toonzalen PEPPERSTR. 2-8-10

Voor Piano's, Vleugels en Orgels VOORSTRAAT 38-40

N.V. HEES & Co. - DELFT

SOLICMANS
BUIENWATERSLAAT 23
DELFT

TELEFOON N°144

**HANDEL
IN**

BRANDSTOFFEN

GEDACHTEN EN GEDICHTEN

LEZING, GEHOUDEN DOOR DEN HEER Ir. H. FRANCO
VOOR DE CANDIDAATLEDEN VAN HET
DELFTSCH STUDENTEN CORPS, ONDER AUS-
PICIE VAN HET D. S. D. G. VRIJE STUDIE.

*Mijne Heeren Senatoren, mijne Heeren Leden van het Bestuur van
het Delftsche Studenten Dispuut Gezelschap „Vrije Studie”,
mijne Heeren Leden van het Delftsch Studenten Corps.*

Het is een voortreffelijke gewoonte, dat de Candidaatleden van het D. S. C. in den groentijd reeds, in staat worden gesteld, kennis te maken met die Gezelschappen, Vereenigingen en Disputen, waarop het Corps met reden trotsch kan zijn.

Een van de allerbelangrijkste is wel het Dispuutgezelschap „Vrije Studie”. Niet alleen door de curieuse omstandigheden waaronder en waardoor het werd opgericht, maar vooral ook door zijn huidige strekking, waardoor het poogt de leden van het Corps te onttrekken aan de funeste invloed van onze hedendaagsche zoogenaamde cultuur.

Candidaatleden, U zult vermoedelijk verbaasd zijn dat ik onze cultuur zoo funest vind. Gij hebt gehoord over algemeen kiesrecht, over sociale wetgeving, ouderdomsverzekering, kinderverzorging, verplichte vacaties, 48-urige arbeidsweek, gemeentewoningen en wat dies meer zij, en Gij zult zeer vermoedelijk geneigd zijn onze tijd nog zoo gek niet te vinden, vooral niet wanneer Gij hen gaat vergelijken met dien der roofridders. In dien tijd, wie sterk was had gelijk, tegenwoordig wie sterk in aantal is. Beide zijn even onjuist. Toch is het oneindig moeilijk om achteraf over dien tijd zich een juist oordeel te vormen en ik vraag U, Uw oogen te openen voor Uw eigen tijd, die weliswaar behept is met een beschaving, maar met wat voor één!

Onze beschaving is als een prostituée; aan de buitenkant behangen met valsche juweelen en beschilderd volgens de laatste hulpmiddelen van de moderne techniek, de binnenkant verrot, voor een ieder voor een prikkie te koop.

Zij wordt in série gefabriceerd, is interchangeable tusschen de salons in de Champs Elysées, die in Fifth Avenue en die in de Laan van Meerdervoort. Zij is geschikt voor lieden van elke religie, elke politieke richting, voor lezers van alle dagbladen, voor rookers van alle merken sigaren en sigaretten. Zij is geschikt voor hen die zijn: „Cérébral jusqu'à l'onanisme” en voor hen zoo uiterst fysiek, dat zij rond den stier een eeredienst vormen. Zij is oppervlakkig en werkt nivelleerend. Zij brengt ons den cultus van den middelmatige en heeft tot hoogste levensuiting het compromis. In 't kort zij is verwerpelijk.

Gij hoeft niet te vragen waar zij vandaan komt. Gij weet het, zij is met de dollars, Cook-reizigers met blasé gezichten, met de films en met de Fordjes mee hierheen gekomen. Zij is een gedegeneerde afstammeling van den Angelsaksischen geest, maar vermengd met alle kwade eigenschappen die jarenlang alle uitgestootenen van Europa in haar bloed hebben kunnen brengen.

Om U te laten zien dat ik werkelijk meen wat ik zeg wil ik U voorbeelden geven.

Haar valsche juweelen? „Time is money. Keep smiling and the world will smile with you. If you have nothing to do don't domit here. Service, efficiency.

Ik heb eerbied voor werkelijk goede charlatans, maar van een charlatan met een leger-des-heils-moraal heb ik bepaald een afkeer.

Ik zou U nog honderden voorbeelden kunnen geven b.v. dat van al die duizenden boeken die jaarlijks in Amerika uitgegeven worden er bij mijn weten slechts één is, dat demense hen werkelijk goed nijdig gemaakt heeft. De rest is zoo middelmatig, pleit met zoo weinig overtuiging, dat een ieder er genoeg mee kan nemen. Nergens in Amerika vindt men dan ook schrijvers als, om een enkele slechts te noemen, Maeterlinck, Bernanos, Wassermann, Feuchtwanger. Rustig kan men zeggen, dat géén werkelijk groot kunstenaar in Amerika is voort gekomen, wiens familie al een paar geslachten lang daar heeft geleefd. Wat er nog voor moois in

Amerika wordt geschreven, geschilderd, gecomponeerd of gebouwd, het is alles afkomstig van buitenlanders.

Candidaatleden denkt niet dat Gij ontkomen zijt aan den invloed van die geestesrichting. Ook Gij zijt verslaafd aan Ivans en Oppenheim, ook Gij meent dat Ben Hur een film, ja zelfs kunst is. Ook Gij traint uitsluitend Uw lichaam en verwaarloost Uw geest. Gij praat na, wat Gij gelezen hebt in de head-lines van Uw courant. De artikelen hebt Gij niet gelezen. Gij aanvaardde alles wat tot U kwam zonder U rekenschap te geven en zonder te trachten U een oordeel te vormen.

Velen van U zal het een openbaring geweest zijn, dat men zelfs in den groentijd van U algemeene ontwikkeling en belangstelling voor al wat in de maatschappij gebeurt, heeft geëischt.

Uw vrienden, die aan een Universiteit zijn gaan studeeren, zullen dikwijls met dwaze minachting U hebben verteld, dat gij het plan koesterde aan een soort school te gaan studeeren, waar men U opleidt voor een doorgeroede smid, metselaar of glazen-kijker, en Gij zult misschien teruggehoond hebben, dat het muggen-ziftende gedoe van den jurist U niet toelachte en dat Gij Ingenieur wildet worden.

Maar, hebt Gij de flauwste notie wat het zeggen wil, Ingenieur te zijn? Hebt Gij eenig idee wat de maatschappelijke kant van de taak van den Ingenieur beteekent?

Vermoedelijk ontbreekt U nog veel in deze materie en het zou voor mij, die zoovele jaren hier rondzwierf een groote voldoening zijn, wanneer ik U in deze luttele oogenblikken, waarin ik U toe mag spreken, wat zou kunnen medegeven, tot steun in de moeilijke jaren die U, in Uw studententijd zelfs, maar vooral ook daarna, zult hebben te doorleven.

Velen zien de techniek uitsluitend, als ontstaan uit een reeks van technische verbeteringen, en vergeten daarbij haar oorsprong, die tegelijkertijd haar wezen bepaalt.

De techniek is ontstaan uit het denken. Zoo was het in de oudheid, zoo is het nu nog. Alleen de wijze waarop dat denken in handelen overging is veranderd.

Het denken heeft zich eerst beziggehouden met het „Waarom”. Het was een beschouwend denken, dat de oorsprong van het „zijn” trachtte te doorvorschen. Het ging niet uit naar verbeteringen, maar naar begrijpen.

Later werd gezocht naar toovermiddelen, die den mensch in staat zouden stellen zonder arbeid de natuur in bezit te nemen en haar kracht zonder moeite te gebruiken. Ik bedoel hiermede het zoeken naar den steen der wijzen.

Weer later wordt gezocht naar de wetten der natuur, om, die eenmaal kennende, haar volgens den wil van den mensch te kunnen gebruiken.

In dien tijd leven wij.

Wij zoeken niet meer zooals de monniken naar een perpetuum mobile, dat Gods geheim aan hen zou openbaren, maar wij bewijzen wetenschappelijk uit de wetten der natuur, dat een perpetuum mobile onmogelijk is.

Wat is in die techniek, zooals wij die hebben leeren zien, nu de taak van den ingenieur?

Gij zult mij vermoedelijk antwoorden, dat deze behelst het tot oplossing brengen van technische problemen.

Natuurlijk zullen die problemen zich steeds blijven voordoen, omdat stilstand nu eenmaal alleen mogelijk is voor hen, die niet kunnen denken en zoolang er dus op de wereld nog slechts één individu is dat denken kan, zoolang zal er getracht worden vooruitgang te brengen in die materie, die dat individu het naaste ligt.

Zoo zal de arts steeds trachten door te dringen in de mysteries van het dierlijk organisme, om bij afwijkingen te kunnen ingrijpen. Zoo zal de astronoom nooit rusten de bijna ondoorgrondelijke wetten, waaraan de hemellichamen gehoorzamen vast te stellen. Zoo zal de overtuigde menschevriend niet ophouden de bestaansmogelijkheden van alle schepselen te verbeteren, noch de geloovige nalaten zijn omgeving tot zijn geloof te bekeeren. Zoo zal de ingenieur steeds bedacht zijn op het vooruitbrengen van de techniek.

Ik zei U reeds, dat het denkende individu vooruitgang zal trachten te brengen in die materie, die hem het naaste ligt. En hierin ligt tevens het groote gevaar. Want elk individu denkt wel een heel klein beetje en zal zeer zeker ook wel bezwaren zien, die hij zal trachten uit den weg te ruimen. Maar omdat dat individu zoo beperkt is, zal hij niet kunnen beoordeelen het kwaad, dat hij al verbeterende sticht op een veel grooter gebied dat hij niet omvat. Vandaar dat voor den ingenieur, de verbeteraar bij uitnemendheid, algemeene ontwikkeling een allereerste vereischte is, opdat hij niet door geborneerd technisch ingrijpen, de geordende maatschappij tot een chaos maakt.

Wanneer Gij om U heen ziet, wanneer U door een stad loopt, verwondert Gij U niet eens meer over alles wat Gij om U heen ziet aan technische wonderen, die alle tezamen de wereld vormen, zooals wij die kennen, met nieuwsberichten, radio, vliegtuig-verbindingen enz. En toch is het noodig, dat Gij U rekenschap geeft van alles wat Gij ziet, opdat Gij later U bewust kunt zijn van de invloed, die mogelijk Uw verbetering op het geheel zal kunnen hebben.

Alle uitingen van de samenleving grijpen zoo sterk ineens, dat een storing in één van de elementen, vernietiging van het gansche organisme ten gevolge kan hebben.

Een voorbeeld wil ik U geven van den invloed van een éézijdige verbetering.

Op school zult U allen wel eens gehoord hebben van de uitvinding van de stoommachine en hoe die het mogelijk maakte dat zeer veel handwerk door machinale arbeid kon worden vervangen.

Gij zult ook hebben gehoord, hoe de arbeiders uit dien tijd instinctief hun bestaansmogelijkheden zagen bedreigd door die uitvinding en hoe inderdaad de gevolgen voor hen, door overmatige arbeidsuren, onhygienische toestanden enz., afschuwelijk waren. Met opzet zeg ik niet afschuwelijk zijn, want na jarenlang worstelen is het hen gelukt zich een menswaardig bestaan te veroveren, en is zelfs hier te lande de weegschaal volkomen naar de andere kant uitgeslagen.

Dit is een voorbeeld van een verbetering, waarbij niet vooruit zich rekenschap werd gegeven van den invloed, die zij op de samenleving zou kunnen hebben. En nog steeds plukken wij daarvan de wrange vruchten. Er zal wel niemand meer zijn, die de toestand van een halve eeuw geleden terug zou wenschen, doch eveneens dringt het hoe langer hoe meer tot de menschen door, dat de toestand van op 't oogenblik, waarin het bedrijfsleven volkomen is vastgelegd door een éézijdige wetgeving, volkomen onhoudbaar is. Dit is een typisch voorbeeld van de groote nadeelen, die het geborneerde denken in één richting met zich brengt.

En hiermede kom ik terug op mijn uitgangspunt namelijk, dat de ingenieur in staat moet zijn de consequenties van zijn technische verbeteringen vooruit te overzien, opdat niet later de politiek te zeggen krijgt over de techniek, opdat niet naderhand door minder ontwikkelde, en belanghebbende drijvers van allerlei politiek allooi, als reactie een toestand worde geschapen zooals wij die nu kennen.

Een ingenieur, die in zijn bedrijf een technische verbetering tot stand brengt, waardoor het mogelijk wordt méér te produceeren, en hij verzuimt de arbeider eenigermate te laten mededeelen uit het ontstane voordeel, is misschien een goed techniker, maar een slecht psycholoog en zal doordat hij ontevredenheid kweekt, verre te kort schieten.

De tijd is voorbij, dat in zijn algemeenheid een ingenieur hetzelfde was als een constructeur. Natuurlijk zal door hun aanleg, een deel van hen geen andere taak krijgen, maar steeds zal hij met menschen hebben om te gaan en om dat te kunnen moet hij menschenkennis en algemeene ontwikkeling bezitten. Verder zal hij een heerschersnatuur moeten hebben, hij, het middelpunt van de techniek.

Uit Spengler's Untergang des Abendlandes wil ik U zijn beeld naar voren halen.

Der Organisator und Verwalter bildet den Mittelpunkt in diesem künstlichen und komplizierten Reich der Maschine. Der Gedanke hält es zusammen, nicht die Hand. Aber gerade deshalb ist eine Gestalt noch wichtiger, um diesen stets gefährdeten Bau zu erhalten, als die ganze Energie unternehmender Herrenmenschen, die Städte aus dem Boden wachsen lassen und das Bild der Landschaft verändern, eine Gestalt, die man im politischen Streit zu vergessen pflegt: der Ingenieur, der wissende Priester der Maschine. Nicht nur die Höhe, das Dasein der Industrie hängt vom Dasein von hunderttausend begabten, streng geschulten Köpfen ab, welche die Technik beherrschen und immer weiter entwickeln. Der Ingenieur ist in aller Stille ihr eigentlicher Herr und ihr Schicksal. Sein Denken ist als Möglichkeit was die Maschine als Wirklichkeit ist.

Geen woord nog hebt Gij van mij gehoord over het eigenlijke onderwerp van mijn lezing, n.l. de Studie aan de Technische Hoogeschool, maar ik vertrouw, dat U met mij eens bent, dat men eerst moet weten wat het doel is, om het middel te kunnen bespreken.

Gij hebt U dus, door te gaan naar Delft, tot taak gesteld ingenieur dus een denkend, technisch geschoold, mensch, te worden. Het middel daartoe is de T. H. Of zij aan haar verheven taak beantwoordt zullen wij straks bespreken.

Hoe is iemand te ontwikkelen tot een denkend, technisch geschoold mensch? In de eerste plaats door hem te leren denken, in de tweede plaats door hem technisch onderwijs te geven, in de derde plaats door hem mensch te laten worden.

De Technische Hoogeschool tracht dit te bereiken door in haar verschillende afdelingen colleges en oefeningen te doen houden, die de student kan bijwonen. Voorts neemt zij examens

af die de maatschappij een garantie zijn, dat iemand, die zich ingenieur mag noemen, *minstens* aan de door haar gestelde eischen heeft voldaan. Hieruit volgt al dadelijk, dat de examens bijzaak zijn en de studie hoofdzaak is.

De te bestudeeren stof wordt den student gegeven in den vorm van colleges. College loopen zonder de daar gehoorde wetenschap tijdig thuis te verwerken is onzin. Wilt Gij profijt van Uw Colleges hebben, dan moet Gij ze onmiddellijk na het aanhooren thuis verwerken, want het college-procédé is nogal gebrekkig. Immers wordt aan de eene kant van de zaal het onderwerp behandeld door een hoogleeraar, die hierin volkomen thuis is, die jarenlang zich in dit onderwerp heeft verdiept en die zoo langzamerhand alles wat hij vertelt als vanzelfsprekend is gaan beschouwen. Aan de andere kant Gij, die weliswaar met ontvankelijke en gewillige gemoederen toelustert, doch uitsluitend nieuws te hooren krijgt. Hierbij komt nog, dat b.v. de wiskunde colleges U een geheel nieuwe denkwijze zal opleggen, zoodat Gij dus tegelijkertijd zult hebben te begrijpen, aan te teekenen en schetsen zult hebben te maken. Gij begrijpt dus wel, dat indien U thuis de colleges niet na- en uitwerkt, ge aan het eind van het jaar in Uw dictaten niets zult hebben als onvolledige brokken tekst en onvolledige onduidelijke teekeningen, terwijl Gij, omdat Ge het niet hebt nagewerkt, reeds op het 3e college uitsluitend automatisch klanken zult neerschrijven, daar thans reeds het begrip, aan U verloren zal zijn gegaan. —

Ik zeg dit zoo uitdrukkelijk, omdat U al in de eerste weken zult merken, dat het collegelooopen en uitwerken, U een geweldige taak zal opleggen. Wanneer wij globaal aannemen, dat Gij per dag 3 uur gebonden zult zijn door Uw colleges en 2 uur gemiddeld door Uw teeken- of laboratoriumoefeningen, dan zult Gij totaal, wilt Gij werkelijk Uw colleges bestudeeren, zeker gemiddeld 9 à 10 uur hebben te werken, aangezien het uitwerken en begrijpen van Uw dictaten zeker méér tijd kost dan het luisteren op de collegebanken. Het resultaat zal echter zeker Uw moeite en groote opoffering getroosten. Gij zult dan werkelijk leeren *begrijpen* en het resultaat daarvan is, dat Gij werkelijk studeert, en dat Gij aan de eerste eisch zult gaan voldoen, n.l. dat Gij in staat zult zijn te *denken*.

In het begin zal de stof, die Uw propaedeuse uitmaakt, U vaak wanhopig doen worden. Gij zijt hier gekomen voor de techniek en de eerste jaren zult gij in hoofdzaak wis- en natuurkunde hebben te bestudeeren. Zelfs daarna zal de theoretische mechanica U nog dikwijls problemen voorleggen, waarvan Gij zult denken: waarvoor heb ik dat nou nodig. In 9 van de 10 gevallen zult Gij het in Uw later werk *niet* nodig hebben, doch juist dat eene geval geeft U een plaats in de maatschappij boven andere technici. Ik voor mij zie de wis- en natuurkunde in al haar uitgebreidheid zooals zij hier aan de T. H. wordt gegeven, eenvoudig als dusdanige opleiding, dat *als* Gij later eens een dergelijk theoretisch probleem zou hebben op te lossen, Gij tenminste met wat Ge hier geleerd hebt, den weg zult zien, die Ge in moet slaan en U niet door wiskundige en andere moeilijkheden uit het veld zult laten slaan. Ik geloof niet dat later van U geëischt zal worden dat Ge à bout portant de oplossing van een vraagstuk zult kunnen geven, maar wel dat Ge, wanneer Ge er rustig voor gaat zitten, zult weten in welke richting en met behulp van welke theorieën Gij zult hebben te zoeken. Dat houdt dus in, dat Gij later, wanneer alle formules U in den steek zullen hebben gelaten, omdat Uw geheugen nu eenmaal niet alles kan vasthouden, Gij toch nog, omdat Gij indertijd hebt *begrepen*, logisch denkend een oplossing zult kunnen vinden.

De tweede eisch waaraan Gij zoudt moeten voldoen was technisch geschoold te zijn. In de eerste jaren zult U die scholing verkrijgen, door Uw technische colleges, die U tot inleiding zullen zijn in het door U gekozen vak en door de teeken- en laboratoriumoefeningen. Op die oefeningen zult ge voor het eerst leeren technische gedachten te verwezenlijken, want voor den constructieven ingenieur is tekening en uitwerking één. Zijn verbeelding moet hem in staat stellen in de verschillende projecties het uit te voeren onderwerp volkomen te lezen. De voldoening die Gij zult smaken Uw allereerste, zij het ook onbelangrijke, eigen ontwerp te zien groeien en klaar te zien komen, zal U veel moeite en studie goed maken.

In de latere jaren zult Gij grotere en belangrijker projecten hebben te ontwerpen en telkens weer zal het U doen verbazen, wat technisch te verwezenlijken is.

Op deze wijze zult Gij Uw vak gaan liefhebben en aan de tweede eisch voldoen, n.l. die van technische scholing.

Nu wil het ongeluk, dat Uwe praestaties aan een examen worden getoetst en dat velen met een het-doel-heiligt-de-middelen-techniek zich hiervoor voorbereiden. Ge begrijpt, dat al moogt ge soms hiermede door het examen komen, er van studie geen sprake is geweest. En wanneer dan het individu geen groot aangeboren denkvermogen bezit, zal hij alvast aan de eerste eisch van te kunnen denken niet kunnen voldoen. Ook de tweede eisch: technische scholing zal slechts zeer ten deele worden bereikt. Het is immers duidelijk, dat degenen, die den weg van minimumweerstand be-

wandelen, niet geneigd zijn technische problemen voor zichzelf te bestudeeren en dus uitsluitend zullen trachten, tijdelijk voor het examen paraat te hebben, uitsluitend dat, wat de hoogleraar op college heeft behandeld.

Nu zal uit den aard der zaak niet iedereen voor hetzelfde onderwerp belangstelling hebben; het is dan ook geenszins euvel te duiden, dat de één zich op dit onderwerp zal werpen en een tweede op een ander. Men kan in die paar jaren, dat men nu eenmaal in Delft is, niet eischen dat men de geheele techniek heeft omvat. Maar men is verplicht aan zichzelf ten minste één onderwerp tot den grond toe te bestudeeren. Of dat nu is de bedrijfsorganisatie of het maken van H₂S doet niet ter zake. Ge moet in die jaren leeren voor U zelf te studeeren of zooals wij dat noemen: vrije studie. Wanneer Gij in Delft dat niet zult kunnen, hoe zult Ge dat dan later doen, wanneer Ge aan niets meer gebonden zijt dan aan de sleur van Uw betrekking.

Er is nog iets waar ik U voor zou willen waarschuwen, dat is om te sjeezen. Het is heel wel mogelijk, dat de studie U zal tegenvallen, dat Ge denkt het niet te kunnen bolwerken, of dat Ge in de eerste jaren meent, dat de techniek U niet interesseert. Houdt echter koppig vol, besmeur U niet met het etiquette: gesjeesd, want meestal zult Ge, wanneer ge gezakt zijt, dit, hoewel Ge het liever niet weet, kunnen wijten aan onvoldoende of onjuiste wijze van studeeren. De studie te Delft eischt, evenals de techniek, uiterste systematiek. Leert dit dus tijdig aan.

Ik noemde daarnet de oude leuze vrije studie en daarmede raak ik een teer en vitaal punt. Vrije studie omvat zooveel. In de eerste plaats om te bestudeeren wat U wilt en wanneer U wilt. Gij weet, sinds de nieuwe studieregeling zijt Ge gebonden aan de zoogenaamde jaarexamens, die U dwingen Uw tijd en Uw belangstelling in te deelen volgens een bepaald, van hoogerhand gedecreteerd schema. Wees echter huiverig, hoewel van goeden wil, U daaraan slaafs te onderwerpen. Besteed liever een jaar extra aan Uwe studie, met het doel op een bepaald onderwerp van Uw keuze nader in te gaan, dan als leuze te huldigen: De T. H. zegt 5 jaar, dus goed of slecht in 5 jaar zal ik klaar zijn. De tijd, die nu voor U ligt is uniek voor Uw geheele leven. Ge zijt slechts Uzelf verantwoording schuldig, want zoo Gij aan degenen, die U laten studeeren kunt zeggen, dat Ge bewust hebt gehandeld, zullen zij er genoegen mee nemen.

Ik noemde U drie eischen waaraan den ingenieur moest voldoen. De derde en zeer belangrijke, n.l. dat hij mensch moest zijn, liet ik nog onaangeroerd. En met reden, want helaas rekent de T. H. deze opleiding niet tot haar competentie. Zooals in alles de natuur aanvullend werkt, zoo is daardoor in de studentenwereld ook ontstaan dat wondere lichaam, dat Studenten Corps heet en waaraan Gij later zoo oneindig veel te danken zult hebben. Gij kunt nu nog niet beseffen wat het Corps voor U kan zijn, behalve centrum van vermaak, en zelfs ook dat is belangrijk. Gij zijt buitengewoon bevoorrecht, dat Gij in staat wordt gesteld lid te worden van dit Studenten Corps. Hier kunt en zult Gij vinden, mits Gij zoekt, alles wat de T. H. U niet kan geven, te weten: vriendschap, ontwikkeling en rauwe critiek. Deze drie hebt Gij noodig, wilt Gij mensch worden.

Gij zult vrienden krijgen en door botsingen met hen en met levensproblemen die Ge nauwelijks zult begrijpen en die Gij in Uw jeugdige overmoed zult trachten op te lossen, U ontwikkelen, maar voor alles zult Gij bloot staan aan een rauwe, meedoogenlooze maar belangelooze critiek. Gij zult U hebben te verdedigen wat betreft Uw opvattingen, Gij zult door Uw vrienden Uw intiemste gedachten hooren vernederen, en Gij zult sterk hebben te blijven in Uw opvattingen. Gij zult mensch worden.

Dit alles zal het Delftsch Studenten Corps U brengen. Vaak komen, doordat nu eenmaal het Corpsleven tijd kost, T. H. en Corps in een belangenstrijd en soms zult Gij hebben te kiezen of op een moment voor U de studie of het Corps en dus Uw ontwikkeling voorgaat. Wanneer Ge rijk met aardse goederen gezegend zijt, is de keuze niet moeilijk, omdat een jaar extra studie dan geen financiële moeilijkheden met zich brengt. Maar ook de minder rijk bedeelde zou ik willen toeroepen: beter zuinig leven en een goed Corpslid geweest te zijn en Uw tijd aan het Corps te geven, dan precies in 5 jaar af te studeeren en alle geweldige mogelijkheden van het Corps onbenut te laten. Die opvoeding die U hier in het Corps kunt krijgen beteekent zeer veel voor Uw later leven, en het behoeft geen groot menschenkenner, om zelfs na jaren en jaren een Corpslid van een niet-Corpslid te onderscheiden.

Een jaar aan het Corps gegeven is nooit verloren, de geweldige ontwikkeling die ge hier kunt opdoen neemt ge mee voor Uw geheele leven. Zie echter in de eerste jaren het Corpsleven te combineren met Uw studie. Blijft ge dan achter bij Uw vrienden, dan is het moeilijk om weer aan 't werk te komen, en hebt Ge kans voor goed achter te blijven, ja zelfs Uw studie te moeten opgeven. En ik zei U reeds: Zie toe dat Ge nooit behoeft te sjeezen.

Verwaarloost Ge het Corps, zoo zullen zij, die Uw vrienden konden zijn, U niet leeren kennen en zult Gij de mooiste tijd van Uw leven onbenut laten.

De T. H. is niet belangrijker dan het Corps, noch het Corps belangrijker dan de T. H. Het zijn twee elkaar aanvullende lichamen, die Uw geest in schoone harmonie kunnen ontwikkelen.

Ik ben aan 't eind van mijn lezing gekomen. Ik hoop dat ik U iets mede heb kunnen geven voor Uw later leven, wat betreft de taak van den ingenieur, de studie aan de T. H. en de groote aanvullende ontwikkeling van het D. S. C., dat naar ik hoop aan U hetzelfde geluk en dezelfde groote opofferende vriendschap mag openbaren, als het aan mij gedaan heeft.

VAKVEREENIGINGEN

Civiel en Bouwkundig Stud.-Gezelschap „Practische Studie”.

4-Daagsche Excursie. — Programma:

9 October. Vertr. Delft 6.48. Aank. Haarlem 7.32. Vertr. Haarlem 7.49. Aank. Hoorn 9.03. Bezichtiging per autobus van de Proefpolder Andijk, het in aanbouw zijnde elektrische gemaal en een scheepvaartsluis te Medemblik, aldaar lunchen, onderbouw bruggen te Ewijcksluis, afsluitdijk N.-Holland-Wieringen en het Balgzandkanaal. Diner en overnachten te Den Helder.

10 October. Boottocht van Den Helder via Den Oever (bezichtiging sluisput); Oude Zeug (in aanbouw zijnde Wieringer-meerdijk) alwaar geluncht wordt. Kornwerderzand (bezichtiging sluisput) naar Harlingen. Vertrek Harlingen 17.32. Aankomst Leeuwarden 18.09. Diner te Leeuwarden. Vertrek Leeuwarden 21.07. Aankomst Groningen 22.37.

11 October. Bezichtiging van de in aanbouw zijnde moderne rioleering van de stad Groningen, o. a. hoog- en laagdruk-zinkers, persleiding etc. Lunch te Groningen. Vertr. Groningen 16.33. Aankomst Zwolle 18.07. Diner te Zwolle. 20 uur. Voordracht van Ir. Linden van den Heuvel, Hoofdingenieur van de Prov. Waterstaat te Overijssel, over de, de volgende dag te bezichtigen werken. Overnachten te Zwolle.

12 October. Bezichtiging per autobus van het Waterschap Vollenhove; o. m. eenige in aanbouw en afbraak zijnde sluizen, kanalen, strekdammen etc. Lunch te Giethoorn, (punteren en pannekoeken!). Diner te Zwolle. Vertrek Zwolle 21.21. Aankomst Den Haag S.S. 0.01.

Kosten alles (gezelschapsbiljet, reis, logies) inbegrepen f 45.—. Voorloopige intekenlijst in Wachtkamer van W. en W. wordt bindend verklaard. Zij, die hiervan afgevoerd wenschen te worden, gelieven voor Maandag 1 October 5 uur hun naam te schrappen of den Secretaris bericht te sturen.

Excursiegeld te storten bij Bloklander op W. en W. voor Maandag 8 October 12 uur.

Lectuur betreffende de excursie ligt ter inzage op de Bibliotheek van W. en W.

H. MEIJER, *Secretaris*.

LAATSTE BERICHTEN

Wegens plaatsgebrek en examenwee moesten de Lustrumrecensies nog tot het volgende nummer wachten. Tevens hoopt de redactie dan een nieuwe enquête uit te schrijven.

DE REDACTIE.

REPETITOREN

TOEGEPASTE MECHANICA voor E. W. S. en M. bij Ir. J. J. Koch, ass. T. H. Hugo de Grootstraat 79, Tel. 330, Delft.

WISKUNDE, NATUURKUNDE, MECHANICA, KL.VIERKANTEN bij Dr. Ir. E. H. M. Beekman, Maart'n Trompstraat 25.

WISKUNDE, ook BESCHRIJVENDE MEETKUNDE bij Ir. W. J. Vollewens, c.i., (oud-assistent T. H.) Alexanderlaan 5 te Rijswijk (Z.-H.).

Voor deelname aan deze rubriek (25 plaatsingen voor f 25.—) wende men zich tot de Admin. van „De Spiegel” Hippolytusbuurt 6 Tel. 160

J. SCHILLING

KLEERMAKER

LAAN VAN OVERVEST 5

DELFT

TELEFOON 557

BEVEELT ZICH
BELEEFD AAN

HET ADRES

voor Uw koffietafel is

Fa. G. J. Bruigom — Delft

Binnenwatersloot 38

Telefoon 99

C. W. van der Snel Koornmarkt 68

Delft, Telefoon 65, Postrekening 44178

VLEESCHHOUWERIJ

Eerste kwaliteit Rund-, Kalfs-, Varkens- en Lamsvleesch

Sigaren- en
Sigarettenmagazijn

H. Hekman

- Oude Delft 97 -

Naast het Hoofdgebouw

Grootste keuze
ROOKARTIKELEN.

Import - Sigaretten

Turksche-Egyptische- Amerikaansche,
Algiersche - Indische enz.

Diverse soorten Pijp-
en Sigarettentabak

Sigaren van de beste fabrieken.

Pijpen . . . . . Pijpen

Concurrerende prijzen

Een goed adres

VOOR

Huisschilder

en

Glazenmaker

is

D.v.Noortwijk
Markt 66a - Delft

DELFTSCHE GLAZENWASSCHERIJ EN PUIBEWASSCHING

J. G. DE JONG, Koornmarkt 30, DELFT

TELEFOON 1091.

Speciaal adres voor het dagelijks schoonmaken van Kerken,
Gestichten en Particuliere Gebouwen, binnen en buiten.

Prijzen zeer billijk - Werkvrouwen steeds voorhanden.

Heeren Studenten!

Mogen wij ons beleeft aanbevelen voor de
levering van uitsluitend eerste kwalite-
teit MELK, FLESSCHENMELK, ROOM, NATUUR-
BOTER, KAAS, EIEREN en FIJNE VLEESCHWAREN
tegen scherp concurrerende prijzen.

Hoogachtend, NOL VAN SCHIE,
Kromstraatsteeg 3 :-: Telefoon 1008

J. C. KUYPERS

KAPPER v/h D.S.C.

CORN. TROMPSTR. 19

De fijnste Parfumerieën en
Toiletartikelen van
de huizen

**Houbigant,
Cheramy.**

*Overhemden
en
dassen*

HOEDEN :
BORSALINO
ITA-MAYSER
enz.

J. J. PETIT
HYP. BUURT 31
DELFT

J. Baretta
Delft

Voorstraat 105 - Tel. 151
Postrekening No. 109854

Koopman
en Commissionair in
**GROENTEN
EN FRUIT**
voor bin:en- en buitenland

Leverancier
Societeit „Phoenix”

TH. LAMMERS
PEPERSTRAAT 4 - Tel. 400

Lak Molières
Bruine Molières
Zwarte Molières
merk BALLY.

Fa. S. WOLTERBEEK

OPGERICHT 1868

WIJNHAVEN 19 - TELEFOON 199

Fijne Vleeschwaren - Comestibles

**Onze kwaliteiten
zijn onze
beste reclame!**

Delicatessen - Bonbons - Chocolade

A. J. KRAPELS

Parfumeriën en
Toiletartikelen

SALONS
VOOR DAMES
EN HEEREN

VLAMINGSTRAAT 34
TELEFOON 1362

Drukkerij W. D. Meinema

Hippolytusbuurt 6 - Delft

Speciaal ingericht voor
— Dissertaties —

Verschillende tevredenheids-
betuigingen ter inzage

Indien noodig leveren wij dissertaties in eenige dagen

Talens

**REMBRANDT
TEEKENINKT**

BLIJFT 20 MIN. VLOEIBAAR IN DE TREKPEN
DROOGT ONMIDDELUK OP HET PAPIER
IS GITZWART EN VOLKOMEN WATERVAST
DE EENIGE GOEDE TEEKENINKT
VOOR NAUWKEURIG WERK

TALENS&ZON
APELDOORN
VRAAGT MONSTER EN PROSPECTUS

TECHN-HOOGESCHOOL

Geslaagd voor het propaedeutisch examen voor Scheikundig Ingenieur: C. L. M. Kerkhoven, R. M. Zeeven.

Geslaagd voor het propaedeutisch examen voor Mijn-Ingenieur: H. van Eck.

Wijziging in den Lesrooster cursus 1928—1929.

Met ingang van Woensdag 26 September wordt het college Werktuigbouwkunde voor W1 op Maandag 9—10 verplaatst naar Woensdag 9—10 en het college W1 van Maandag 10—11 zaal 206 naar Vrijdag 9—10 zaal 207.

De Secretaris van den Senaat,
P. MEYER.

Prof. Dr. A. M. A. A. Steger maakt bekend, dat hij zijn college zal aanvangen op Zaterdag 29 September 1928 in zaal 31. Onderwerp: Over de Lak-, Vernis- en Linoleum-industrie.

Prof. Ir. G. A. Brender à Brandis maakt bekend, dat hij zijn colleges zal aanvangen op Maandag 1 October 1928.

Lector Ir. H. Gravestijn maakt bekend, dat hij het college Microchemie zal aanvangen Vrijdagmiddag 28 September 1928.

Prof. Dr. F. E. C. Scheffer maakt bekend, dat hij zijn 1ste en 2de jaarscollege zal aanvangen op Dinsdag 2 October a.s.

Op het 5de jaarscollege, aanvangende Maandag 8 October a.s. zal worden behandeld: Reactiesnelheden.

Prof. Ir. J. A. G. van der Steur maakt bekend, dat de colleges en oefeningen zullen aanvangen op Dinsdag 25 September a.s. behoudens het college Ned. Bouwkunst, dat zal aanvangen op Maandag 15 October a.s.

Prof. J. C. Andriessen zal het college voor de C. B. T. en M. niet op 22 maar op 29 September a.s. aanvangen.

Mechanische Technologie.

Papier- en Textiel-Onderzoek. Algemeene cursus, als bedoeld in het programma 1928/29, blz. 75. Mechanisch en mikroskopisch onderzoek van papier- en textielvezels, garens en weefsels, en papier.

De cursus zal worden gegeven in het Laboratorium voor papier- en textielonderzoek in de maanden November en December a.s. totaal 15 keer (Voor- of namiddagen).

Wanneer het aantal deelnemers bekend zal zijn, zullen de dagen nader worden vastgesteld.

Zij, die dezen cursus wenschen te volgen, gelieven zich op te geven in het Laboratorium voor papier-onderzoek, Nieuwe Laan 76 (Geb. W. en S).

Sluiting der inschrijving 8 Oct. a.s.

Namens Prof. L. A. van Royen,
S. A. VAN HOYTEMA, Conservatrice.

AGENDA.

DEN HAAG.

Princesse-Schouw.: Ein Rheinisches Mädel.
Kon. Schouw.: De Treinduivel.
Kon. Schouw.: Het proces van Mary Dugan.
Geb. voor K. en W.: Schola Cantoram.
Theater Heerengracht: Het milliarden souper:

Bioscopen: City Theater: Vrijspraak (Pola Negri)
Apollo theater: Alles uit Liefde.
Flora: Als vader aan den Boemel gaat
Asta- Weenen danst weer.

DELFT.

Delfia: De Straat-engel
Roxy: Apache van Parijs
Flora: Als Vorsten beminnen
Doelen-Kino: Fijne manieren

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦
Onderget. sinds 5 jaar naar volle tevredenheid DE Meubel-Leverancier der D. S. S. „Phoenix” beveelt zich beleeft bij H. H. Studenten aan voor reparaties en nieuw levering van alle soorten Meubelen. — Vraagt prijs welke door mij billijk berekend wordt.

F.M.D.v.d.GAAG

Adres:

VOORSTRAAT 66^A
werkplaats

TELEFOON No. 1061
of PIET HEINSTRAT 82

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

Orange 2 ct

Bleu 2½ ct

Rouge 3 ct

Vert 3½ ct

Grootste Sortering
Teeken-Artikelen

Borden
Haken
Driehoeken
Passerdoozen
Mallen
O.I. inkt

Radeergummi
TEEKENTAFELS
enz. enz.

Th. VAN LEIPSIG
Wijhaven, h. Peperstraat

Hofleverancier

Stoomblekerij en
Chemische Wasscherij

„Ozon”, Voorburg

Telegram-Adres: Ozon-Voorburg
Telefoon Int. 19—20

Wasscherij van alle
soorten Goederen.

SPECIALE AFDEELING

Fijngoed - Strijkerij

Volledig tarief op aanvraag
verkrijgbaar.

G. DE BRUIJN
KAPPER D.S.C.

Dames- en
Heerenkapper

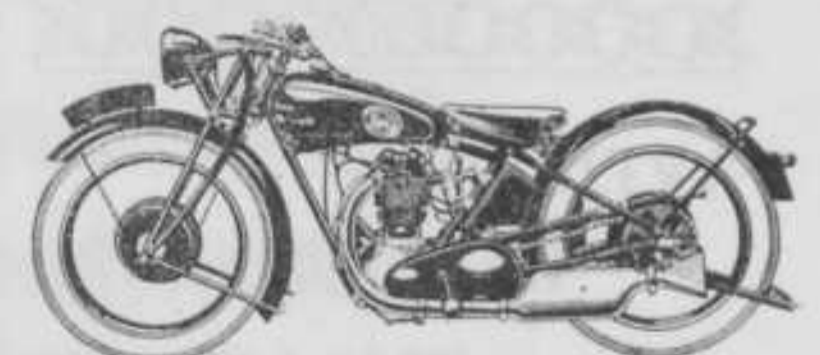
OUDE DELFT 74
TELEFOON 641

GEËTALEERD

BLAUWE HEMDEN
- EN DASSEN -

DE MODEKLEUR

W. Croon
TELEFOON 484
PEPERSTRAAT 7

snel - sierlijk - betrouwbaar

G. VAN DONK

OUDE DELFT 10

Agent der onovertroffen

Rudge-Whitworth
MOTOREN

Rep. inrichting en stalling
voor motoren rijwielen
en automobielen

W. NIJVELD
MARKT 27
TELEFOON No. 71

Kruidenierswaren
- Comestibles -

Ontvangen:
Nieuwe Bessensap
Frambozensap
Boschbessensap
Jams van alle
vruchtensorten

Verkades Artikelen

Hebt gij reeds een proef-
rit gemaakt met het
nieuwe **Ford** wonder?
Wendt U hiertoe tot
N.V. KINESIS
OFFICIAL **Ford** DEALERS
POORTLANDLAAN No. 124 — TELEFOON No. 906

**Sigarenmagazijn
't Prinsenhof**
Oude Delft 105
TELEFOON No. 585

GERENOMMEERDE
SIGAREN EN
SIGARETTEN
- MERKEN -
Indische Sigaretten
H. D. Mac Cillavry
Het Adres
voor import sigaren
Henry Clay - Bock

OPGERICHT 1864

**CONFISEUR PATISSIER
CUISINIER GLACIER**
J.J. VANGILS
FA. GUSSENHOVEN
Binnenw. sl 30 Delfg. weg. 5
Telef. no. 18 Telef. no. 295

Zoute Krakelingen
(spec.) Stengels, pal-
miers, bollen enz.
Tartin Chestre
en andere kaaskoekjes
Hollandsche Wafels

J. Naaktgeboren
AANNEMER VAN
Timmer-, Metsel-
en Betonwerken
NIEUWE PLANTAGE 122a
Telef. 530 - Postrek. 48742

N.V. KOOLHOVEN'S
GOEDERENHANDEL
OUDE DELFT 101-103
bij het Hoofdgeb. der T.H.

„Laga Costumes”
Delftsche SPORTCOSTUMES
Touwschoenen
Blauwe WERKPAKKEN voor
Practisch werken T.H.
Laboratoriumjassen
Witte Wollen Truien
HEERENMODE
ARTIKELN

J. STOLK
v. h. Firma L. H. van Dop
Hippolytusbuurt 10
Telefoon 159 - Delft

Aardappelen,
Groenten, Binnen-
en Buitenlandsche
Vruchten
Fruitmanden

UW ADRES
voor HEEREN MODES is

Gebres. GIESSEN
MARKT 30 - Filiaal WIJNHAVEN 13
OPGERICHT 1829

Ongetwijfeld koopt U het beste bij
W. G. v. D. HAM
Oosteinde 165 - Tel. 885
Fred. Hendrikstraat 9 - Oude Delft 111, Tel. 157

Wij leveren U uitsluitend eerste kwaliteit
FIJNE VLEESCHWAREN EN COMESTIBLES
PRIMA KAASSORTEN EN
DELFTSCHE ROOMBOTER

Grootste sorteering:
VLEESCH- EN VISCHCONSERVEN.
!!!! LAGE PRIJZEN !!!!!

Bestellingen worden aan huis opgenomen en bezorgd. Aanbevelend.

Spekslagerij
Oude Kerkstraat 9
Telefoon 178

Specialiteit in fijne
VLEESCHWAREN
OPGERICHT 1863
1e KLAS ZAAK HIER
TER STEDE.
Aanbevelend,
A. M. STEIJGER.

ARTISTIEKE
BLOEMBINDERIJ

„FLORAL ART”

FIRMA
GEBR. VANDER VALK
HOUITTUINEN 18-24a - DELFT
TELEF. 980 - POSTGIRO 121830

NED. ACADEMIE VOOR MUZIEK
Rotterdam: Mauritsweg, O. Zeedijk' Gr. Hilledijk. Den Haag:
Nw. Schoolstraat. Laan van Meerdervoort, Herman Kosterstr.

AFD. DELFT
**CONSERVATORIUM
VOOR MUZIEK**
ROTTERDAMSCH WEG No. 1 — TELEFOON No. 11
DIRECTEUR: JAN KEYZER

Onderwijs in piano, viool, cello, orgel, fluit, declamatie, solozang,
kustdans, muziek wetenschappelijke vakken.

HOOFDLEERAREN:
viool: ARTHUR OROBIO DE CASTRO - piano: BERNARD
TABERNAL - cello: LEO RUYGROK - solozang: Mevr. M.
ZALSMAN VERSTEEGH - muziek wetenschappelijke vakken:
JAN KEYZER

Inlichtingen aan het Secretariaat van 9.30—5.30 en Vrijdagavond
van 7.30—8.30. Spreekuur van den Directeur: Woensdag 3—5.

A. J. Prins
Choorstraat 4 - Delft

Passerdoozen 9 P f 11.75
ld. verbeterde 9 P f 16.65
ld. Richter verbeterde
7P f 17.25
Alles met x scharnier
en rechtgeleiding
REKENLINIALEN
DICTSLAANDE TEEKEN-
TAFELS VERSTELBAAR
met rechtgeleiding f 30.-
Dictaat Cahiers
VULPENHOUDERS
25 jaar garantie